

Position Paper: De verandering van de postcoderoosregeling in de postcoderoossubsidie heeft desastreuse gevolgen

Bedoeld als inbreng voor de consultatie Subsidieregeling coöperatieve energieopwekking

Inleiding

Den Haag, 24 november 2020 - Met dit position paper nemen wij u graag mee in onze zorgen rondom de verandering van de huidige postcoderoosregeling (PCRR) in de nieuwe postcoderoossubsidie (PCRS). De postcoderoosregeling heeft de afgelopen jaren veel betekend voor de verduurzaming van de Nederlandse stroomvoorziening. De regeling heeft geleid tot de start van een groot aantal energiecoöperaties, waarmee burgers die op hun eigen dak geen ruimte hebben voor zonnepanelen toch duurzame zonnestroom kunnen opwekken. Een echt succes, zeker gezien de vaart die nodig is om de Nederlandse CO₂-besparingsdoelen te halen voor 2030. Helaas dreigt dit succes weer gedeeltelijk te niet gedaan te worden met de invoer van de postcoderoossubsidie zoals deze nu geformuleerd is. Een aantal zaken baart ons ernstige zorgen.

Samenvatting:

1. De wijze waarop de huidige regeling wordt beëindigd brengt alle bestaande coöperaties in gevaar. Door het niet toelaten van nieuwe leden na de beëindiging van de regeling valt de bodem weg onder het terugverdienmodel en moeten de leden hun investeringen afschrijven en/of gaan coöperaties failliet.
2. Het niet meer mogelijk maken van 'samengestelde installaties', maakt het realiseren van postcoderoosprojecten op kleinere daken (≤ 100 m) onmogelijk. Door de ondergrens van 15 kW en het niet mogen combineren van meerdere kleine projecten worden postcoderoosprojecten voor b.v. kleinere VvE's onmogelijk.
3. Door de combinatie van 'geen onomkeerbare investeringsbeslissingen' voor een indiening van een aanvraag én een toekenningstermijn die op kan lopen tot 26 weken na indiening zal een aanzienlijk aantal coöperaties de uiterste termijn voor realisatie niet halen. Door gecombineerde doorlooptijd van toekenning (26 weken) en realisatie van een netaansluiting (regelmatig meer dan de 'toegestane' 18 weken) en het opzetten van een coöperatie, inclusief het werven van de leden, zal de doorlooptijd voor veel projecten meer dan 18 maanden zijn.
4. Omdat aanwijzingen onder de oude regeling pas aangevraagd konden worden na realisatie en subsidies onder de nieuwe regeling aangevraagd moeten worden voordat er een onomkeerbare investeringsverplichting is aangegaan ontstaat er een enorm gat tussen de laatste projecten onder de oude regeling en de eerste onder de nieuwe regeling. Coöperaties zullen lange tijd stil staan met, voor projecten die al liepen, een (groot) verlies van interesse bij en deelname van leden.

Zorgpunten

Het eerste, en waarschijnlijk ook het meest ingrijpende, punt heeft geen directe relatie met de voorliggende consultatie, maar met de beëindiging van de bestaande regeling. Toch willen wij deze ook hier onder de aandacht brengen omdat deze alle bestaande coöperatieve initiatieven in gevaar brengt:

1. Naast de postcoderoossubsidie, regelt de wet belasting op milieugrondslag de overgang van de PCRR naar de PCRS. Helaas heeft de formulering van artikel 59c van de wet belasting op milieugrondslag desastreuse gevolgen voor alle huidige energiecoöperaties. In dit artikel staat namelijk dat alle energiecoöperaties die vandaag de dag actief zijn, na 31 maart 2021 geen nieuwe leden meer aan mogen trekken. Dat betekent in feite dat alle bestaande en tot 31 maart

2021 nog op te richten energiecoöperaties in Nederland de komende 15 jaar failliet zullen gaan. En wel om de volgende redenen:

- Een Nederlander verhuist gemiddeld eens in de 8 jaar. Iedere energiecoöperatie raakt daarom minimaal de helft van haar leden kwijt in de komende 15 jaar. Echter, de exploitatiekosten en het terugbetalen van de investeringskosten is berekend op het aantal leden bij de start en de tijdspanne van 15 jaar. Door vanaf april 2021 geen nieuwe leden meer toe te mogen laten, wordt onverwacht het fundament onder de businesscase van energiecoöperaties vandaan gehaald.
- De achterblijvende leden in de energiecoöperatie moeten vervolgens de investeringslasten over minder leden verdelen – dat betekent een lastenverzwaring per lid die veel leden niet op kunnen en willen brengen.
- Daarnaast zit er een maximum aan de teruggave van de energiebelasting per lid – leden kunnen immers niet meer energiebelasting terugvragen dan zij zelf betalen. Het overnemen van de panelen van vertrekkende leden door bestaande leden kan dus niet zomaar.
- Veel coöperaties hebben in de statuten staan dat zij de aandelen van verhuizende leden tegen een vastgesteld bedrag terug moeten kopen. Wanneer daar geen nieuwe leden voor aangetrokken kunnen worden, gaat de coöperatie failliet.
- Er zijn op dit moment opstartende coöperaties die wel verplichtingen zijn aangegaan, maar nog niet voldoende participaties hebben uitgegeven. Als zij na 31 maart 2021 geen leden meer mogen werven, zijn zij nog voor de start niet levensvatbaar.

De opbrengsten van de opgewekte stroom worden door de energiecoöperatie gebruikt om de exploitatiekosten te dekken: de huur van het dak, onderhoud, verzekeringen, administratie etc. Het belastingvoordeel in de huidige postcoderoosregeling is dus, naast het goed willen doen voor het klimaat, de belangrijkste reden voor mensen om deel te nemen in een energiecoöperatie. Het is daarnaast de enige manier om de investering terug te verdienen. Wanneer dat wegvalt door de manier waarop de wet nu geschreven is, is er geen reden voor mensen om in een energiecoöperatie te stappen, met alle gevolgen van dien.

Kortom, wij pleiten ervoor om artikel 59c van de wet belasting op milieugrondslag als volgt aan te passen:

Indien de verlaging van het tarief, bedoeld in [artikel 59a, eerste lid](#), wordt verminderd of komt te vervallen, blijven de artikelen 59a en [59b](#), zoals deze luiden op de dag voorafgaand aan de dag met ingang waarvan de verlaging van het tarief wordt verminderd of komt te vervallen, gedurende 15 jaren na het tijdstip waarop de coöperatie is aangewezen als bedoeld in artikel 59a, eerste lid, van toepassing. ~~ten aanzien van de levering van elektriciteit aan personen, ten aanzien van wie op de eerst genoemde dag artikel 59a en, indien het een vereniging van eigenaars betreft, artikel 59b, van toepassing waren.~~

2. In de huidige postcoderoosregeling staat expliciet vermeld dat meerdere installaties binnen een 4-cijferig postcodegebied, indien gewenst, tot één installatie gerekend kunnen worden en dus onder één aanwijzing mogen vallen. Immers, een energiecoöperatie moet voldoende zonnepanelen kunnen plaatsen om rendabel te zijn. Soms biedt het dak van een enkel gebouw daar niet genoeg ruimte voor. De oplossing is dan om binnen hetzelfde postcodegebied meerdere daken van zonnepanelen te voorzien en deze tot één installatie te rekenen.

Voor de nieuwe postcoderoossubsidie is deze bepaling niet opgenomen. Wij pleiten er voor deze bepaling uit de PCRR wél expliciet in de PCRS op te nemen. Wanneer meerdere installaties binnen een 4-cijferig postcodegebied tot één en dezelfde installatie gerekend mogen worden, zijn de administratieve lasten voor zowel de overheid als voor de initiatiefnemers van een energiecoöperatie vele malen kleiner. Er hoeft dan namelijk alleen een subsidieaanvraag voor het geheel ingediend en toegekend te worden, in plaats van voor iedere individuele installatie. Ook voor RVO betekent dit een lagere administratieve last.

3. In de PCRS, artikel 20 lid 2a, wordt gesproken van een uiterste realisatiedatum van 18 maanden. Wij voorzien dat dit tijdsplan voor veel startende energiecoöperaties onhaalbaar zal zijn:
- Na ontvangst van de subsidieaanvraag, kan de toekenning van de subsidie tot 26 weken duren (artikel 17, lid 1 en 2).
  - Het aangaan van onomkeerbare investeringsbeslissingen, waaronder het aanvragen van een netaansluiting, is zonder toewijzing van subsidie riskant. Daarnaast stelt artikel 18 lid 1h dat de energiecoöperatie in wording geen onomkeerbare investeringsverplichtingen mag zijn aangegaan voor de productie-installatie vóór de datum waarop de subsidie is aangevraagd. Gezien het feit dat netbeheerders 18 weken mogen doen over het realiseren van een aansluiting, of zelfs onbepaald langer indien zij aan kunnen tonen dat dat onhaalbaar is, kan de realisatie van een project pas na 44 weken of later beginnen.
  - De looptijd van de toekenning is langer dan de geldigheidsduur van de transportcapaciteitsverklaring van de netbeheerder, die bij het aanvragen van de PCRS meegestuurd moet worden. Hiermee ontstaat het risico dat de capaciteit die bij aanvang van het project aanwezig was, ten tijde van de realisatie verlopen is.

Wij pleiten er daarom voor om de uiterste realisatiedatum te verlengen tot 24 maanden.

4. Het verschil in aard van de huidige PCRR en de nieuwe PCRS brengt met zich mee dat het lang zal duren voordat energiecoöperaties onder de nieuwe voorwaarden kunnen starten. Het ontwikkelen van een postcoderoosproject duurt minimaal een jaar. Onder de aflopende PCRR moet het project gerealiseerd zijn voordat zij hun beschikking kunnen aanvragen. Onder de nieuwe PCRS kan de realisatie pas beginnen na subsidieverstrekking. Gezien de onder punt 3 geschetste duur van de stappen die daaraan voorafgaan, ontstaat er een gat van 1 à 2 jaar tussen de laatste projecten onder de PCRR en de eerste projecten onder de PCRS. Wij vinden dat een onwenselijke situatie.

Slotopmerking

Wij zijn zeer verheugd dat een aantal van onze eerder geuite zorgen serieus genomen zijn. De verhoging van het maximaal vermogen naar 500 kWp, en de verlenging van de PCRR tot 31 maart 2021 zijn wat ons betreft een grote verbetering. Ook zijn wij blij te zien dat amendement nr.12 op de vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2021 aangaande de verhoging van het budget breed gesteund wordt.

Wij delen hetzelfde doel, namelijk het verduurzamen van onze stroomvoorziening door onze daken te benutten. Wij hopen dan ook van harte dat u onze hierboven beschreven kanttekeningen kunt meenemen in de ontwikkeling van een heldere, eenduidige en effectieve regeling voor postcoderoosprojecten.

Hoogachtend,

BRES – Breda
Dakenstroom
De Ramplaan - Haarlem
De Vlaas - Deurne
Ecostroom - Amsterdam
Energie van ONS
Hellendoorn op rozen - Hellendoorn
Hof van Twente op rozen - Markelo
Huurdakrevolutie
INNAX
Kennemer Energie

Kennemer Kracht - Haarlem
KweekZon - Haarlem
Opgewekt Rijssen - Rijssen
Princenstroom - Breda
Schooldakrevolutie
SpaarneZaam - Haarlem
Stichting fonds zonnepanelen Rotterdam
Stichting Support ONS 2050
Stichting zonnepanelen Breda
Zon op Garenkokerskwartier - Haarlem
Zonnepaneel – Haarlem